

doba ta vzhledem ke konkrétním okolnostem umožňovala žalovanému i náležitou přípravu k roku. Právě tato možnost však žalovanému krátkou lhůtou mezi doručením obsílky a prvním rokem (t. j. 48 hod. po případě jen 36 hod., byla-li mu obsílka doručena teprve odpoledne, což vyšetřeno nebylo) poskytnuta nebyla, přihlíží-li se ke složitosti zažalovaného nároku a obzvláště k tomu, že obsílka nebyla žalovanému doručena v jeho bydlišti v P., nýbrž v T., kde přechodně pobýval. Byť i tedy žalovaný měl snad fysickou možnost dostavit se ještě včas k roku, nelze neuznati, že mu v oné krátké lhůtě nebylo již možno, připravit se k roku tak, by mohl před soudem projednávat, a byl-li proto přes to proti němu vydán rozsudek pro zmeškání, trpí rozsudek zmatkem podle čís. 4 § 477 c. ř. s.

Čís. 9084.

Rukojmí a plátce netvoří s hlavním dlužníkem nedílné společenství v rozepři.

(Rozh. ze dne 4. července 1929, Rv I 35/29.)

Žalobce žaloval Marii B-ovou jako hlavní dlužnici a Josefa B-a jako rukojmího a plátce. Ježto se Josef B. k prvému roku nedostavil, vynesl procesní soud první stolice proti němu rozsudek pro zmeškání, jímž uznal podle žaloby. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Podle § 477 čís. 4 c. ř. s. jest rozsudek i s předchozím řízením zmatečným, když byla možnost na soudě projednávatí odňata straně nezákonným postupem, zejména opomenutým doručením. Spolužalovanému Josefu B-ovi byla žaloba doručena do vlastních rukou a týž se k prvému roku dne 28. března 1928 nedostavil. Z toho vyplývá, že tu není zmatečnosti rozsudku a řízení dle § 477 čís. 4 c. ř. s. To, co uvádí odvolání jako zmatečnost rozsudku a předchozího řízení, že proti spolužalovanému jako rukojmímu, an s hlavní dlužnicí, prvžalovanou Marií B-ovou, tvoří nedílné společenství v rozepři podle § 14 c. ř. s., nelze podle §§ 396 a 402 druhý odstavec c. ř. s. vynéstí rozsudek pro zmeškání, není zmatečností podle § 477 čís. 4 c. ř. s., nýbrž jest tyto vývody zhodnotiti s hlediska nesprávného právního posouzení věci, kterýžto odvolací důvod odvolatel ve věci samé dále uplatňuje. Bylo proto odvolání z důvodu zmatečnosti § 477 čís. 4 c. ř. s. v neveřejném zasedání (§§ 471 čís. 5 a 473 c. ř. s.) jako neodůvodněné zamítnouti. Ani ve věci samé není odvolání opřené o odvolací důvod nesprávného právního posouzení věci opodstatněno. Spolužalovaný Josef B. jest žalován s Marií B-ovou jako rukojmí a plátce. Podle § 1357 obč. zák. jest rukojmí a plátce práv jako nedílný spoludlužník z celého dluhu a záleží na vůli věřitelově, zda chce nejprve žalobou pohnati hlavního dlužníka, či rukojmího, či toho i onoho zároveň (§ 891 obč. zák.). Z toho jest patrné, že při závazku rukojmího a plátce jde jen o ručení solidární, že však rukojmí a plátce s hlavním dlužníkem netvoří nerozdílné společenství,

jednotnou stranu procesní podle § 14 c. ř. s. Solidárnost závazku nemůže o sobě nedílné společenství v rozepři podle § 14 c. ř. s. založiti. Ne j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Zmatečnost podle § 477 čis. 4 c. ř. s. vytýkal dovolatel již v odvolání z rozsudku prvé stolice, odvolací soud tuto výtku již vyvrátil a dovolatel se poukazuje na příslušné odůvodnění napadeného rozhodnutí. Pokud jde o právní posouzení věci, setrvává dovolatel neprávem na stanovisku, že rukojmí a plátce tvoří s hlavním dlužníkem podle § 14 c. ř. s. nedílné společenství v rozepři. Jest sice přisvědčiti dovolateli, že se závazek rukojmího a plátce řídí podle závazku hlavního dlužníka, že jest závazkem akcesorním, že celkový dluh, i rukojemství, zaniká uspokojením věřitele, že však onen závazek zaniká pro svou akcesorní povahu zpravidla také každým jiným zánikem hlavního dluhu. Všecko to nemůže však odůvodniti vznik a trvání nedílného společenství v rozepři. Nedílné společenství v rozepři jest tu jen tenkrát, vztahuje-li se účinek rozsudku, který má býti vyneseno, na všechny spolčníky v rozepři, any tyto účinky vyplývají z povahy sporného právního poměru aneb ze zákonného předpisu. Poněvadž takového zákonného předpisu není, přišla by v úvahu jen povaha právního poměru. Nedílné společenství v rozepři jest tu v tomto směru jen tenkrát, jsou-li proti spolčníkům v rozepři právně nemožná odchylná rozhodnutí. U rukojmího a plátce (§ 1347 obč. zák.) tomu však tak není, poněvadž rozhodnutí může vyzniti odchylným způsobem podle námitek a jinakých obran, které u hlavního dlužníka i u rukojmího a plátce mohou se utvářiti různým způsobem. Tak na příklad může hlavní dlužník uplatňovati, že jest sprostěn podle § 53 vyrov. řádu závazku, čehož se však nemůže dovolávati rukojmí (§ 48 vyr. ř.). Ostatně nevyplývá ze spisů, že hlavní dlužnice namítla u prvního roku, že zažalovaný dluh zanikl. Závazek rukojmího a plátce jest ovšem závislým na závazku hlavního dlužníka, což má v zápětí, že rukojmí a plátce může zásadně uplatňovati proti žalobě také námitky z poměru hlavního dlužníka k věřiteli, obzvláště také námitku, že zánikem závazku hlavního dlužníka zanikl i jeho závazek. Tyto námitky musí však žalovaný rukojmí a plátce ve sporu uplatniti, což se nestalo.

Čís. 9085.

Společenstva podle zákona ze dne 9. dubna 1873, čis. 70 ř. zák.

Není protizákonným, nařídil-li rejstříkový soud, vyřizuje opověď určitých změn stanov, by byly stanovy změněny také co do některých dalších ustanovení, pokud se týče, by ustanovení ta byla ze stanov vůbec vypuštěna, ana podle jeho názoru nevyhovují zákonu. Stačí, poukázal-li rejstříkový soud co do změn nenavržených k § 3 zákona ze dne 10. června 1903, čis. 133 ř. zák.

Ústředí družstev, jež jest zároveň revisním svazem, nemůže býti úvěrním družstvem. Přijímání vkladů na knížky vůbec a vkladů od nečlenů